

ZADANIE 2

Nazwa szkoły

Członkowie drużyny

1.

2.

3.

Językoznawstwo statystyczne zajmuje się między innymi statystycznymi prawami językowymi. Statystyczne prawa językowe są to zależności między jednostkami językowymi, częstotliwościami ich występowania itd. Przymiotnik statystyczne wskazuje na to, że prawa te mogą zachodzić z pewnym stałym prawdopodobieństwem albo działają tylko w sensie masowym.

Jednym z takich praw jest prawo Menzeratha-Altmanna, które mówi, że im dłuższy jest konstrukt językowy tym krótszy jest jego składnik. Rozważmy to prawo w składni: im dłuższe jest zdanie (mierzone liczbą wyrazów) tym krótsze są zdania składowe (również mierzone wyrazami).

Spróbuj zinterpretować to prawo na przykładzie dołączonego tekstu i znajdź średnie długości zdań składowych zdań pojedynczych, podwójnie złożonych, potrójnie złożonych, itd. Sprawdzając tym samym czy prawo działa na przykładzie tego tekstu. Pamiętaj o równoważnikach zdań.

Liczba zdań składowych	Średnia długość zdania składowego	Liczba zdań danego typu
1		
2		
3		
4		

Odpowiedź:

Harry Potter - w plecaku czy z komputera? Rzecz o przyszłości książki

Agnieszka Kułacka

'Od ponad 4000 lat książka jest świadectwem rozwoju cywilizacji' - rozpoczął kawiarniane spotkanie prof. Krzysztof Migoń. Podobnie jak świadectwa są nośnikami informacji o postępach ucznia tak i książka towarzyszy człowiekowi od wieków w jego rozwoju, poszerzaniu wiedzy a czasem i niechlubnych upadkach.

Czym jeszcze jest książka? Bibliologia, nauka o kulturze książki, definiuje książkę jako tekst zapisany na materiale, który spełnia funkcję portatywności i umożliwia łatwy dostęp do komunikatu językowego. Po odrzuceniu ostatniego elementu definicji za książkę moglibyśmy uznać płytę kompaktową, po odrzuceniu zaś pierwszego - kamień z Rosetty.

Czym była książka? Rok 1972 UNESCO uznało za międzynarodowy rok książki dzięki czemu zintensyfikowano badania nad książką, jej ważnością w rozwoju cywilizacji. Pierwszych zapisów wiekiem sięgających aż 2 tysiąclecia p.n.e. dokonywano na papirusowych zwojach; później nastąpił czas książki rękopiśmiennej, lecz dopiero wynalazek druku spowodował gwałtowny wzrost przekazywania informacji tą drogą. Ten fakt również wpłynął na poszerzenie wachlarza funkcji jakie książka może spełniać i treści jakie może przenosić. W XIX w. książka spotkała się z konkurencją jaką zaczęły dla niej być wydawane broszury, czasopisma i gazety. Koniec wieku XIX otworzył drzwi dla kolejnej alternatywy książki - filmu, radia a w latach 30 XX w. także telewizji. W latach 50 ubiegłego wieku pojawia się zapis mikrofilmowy a pod koniec wieku XX również elektroniczny. Przegląd historyczny nieuchronnie prowadzi do pytania:

Czym będzie książka? Lub bardziej drastycznego - czy będzie książka? Umberto Eco, którego Pan Profesor zacytował, mówi, że książka należy do tych genialnych wynalazków, których podobnie jak łyżkę czy agrafkę nie da się poprawić. Książka jest kodeksem optymalnym ergonomicznie. Można sięgnąć do niej w każdej chwili i niezależnie od czynników zewnętrznych jak np. zasilanie elektryczne. Ale czy każdy typ książki jest tak optymalny? Pan Profesor dokonał podziału na książki 'czytane po kolei i w całości' oraz te przekazujące faktograficzną informację. Encyklopedie, informatory, książki telefoniczne mają większą szansę przetrwać na nośnikach elektronicznych niż tradycyjnych. Jesteśmy teraz świadkami dokonującego się porządkowania komunikacyjnego jakie treści jakim typom książek zostaną oddane.

Jaka jest więc przyszłość książki? Harry Potter w plecaku czy z komputera? - można na te pytanie odpowiedzieć tylko z prawdopodobieństwem subiektywnym, a więc opartym na obserwacji zdarzeń przeszłych, wnioskowaniu i opinii eksperta. Prof. Migoń, bibliolog, twierdzi, że przyszłość książki wyznaczy typ kultury, który przetrwa.

Liczba zdań składowych	Średnia długość zdania składowego	Liczba zdań danego typu
1	9,20	10
2	8,85	10
3	6,67	4
4	6	2

Odpowiedz: Prawo zachodzi, ponieważ ciąg średnich długości zdania składowego uzyskanych jest malejący dla liczby zdań składowych.

Za każdą poprawną liczbę 2 punkty. Za liczby różniące się nie więcej niż 0,5 przyznajemy 1 punkt.

Za odpowiedz 4 punkty. Dwa punkty przyznajemy, kiedy nie ma uzasadnienia odpowiedzi. Trzy, kiedy uzasadnienie nie jest pełne.